

LUND UNIVERSITY

Dendrokronologisk analys av kv Gesällen 3, Kalmar

Linderson, Hans

2015

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Linderson, H. (2015). *Dendrokronologisk analys av kv Gesällen 3, Kalmar*. (Dendrorapporter i Lund; Vol. 2015:47). Lund University.

Total number of authors:

1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

31 Augusti 2015

Nationella Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, rapport nr 2015:47**Hans Linderson****DENDROKRONOLOGISK ANALYS AV KV GESÄLLEN 3, KALMAR****Uppdragsgivare:** Statens historiska museer, Samt Arkeologisk uppdragsverksamhet, FE 129, 828 80 Frösön. Ref 7500/A13130 (Kontaktperson Annika Konsmar)**Område:** Kalmar **Prov nr:** 61900-61910 **Antal sågskivor:** 11**Dendrokronologiskt objekt:** KV Gesällen 3, Kalmar**Resultat:**

Dendro nr:	Prov Nr : intrasis	Trädslag	Antal år; 2 radier om inget annat anges	Splint (Sp) Bark (B) Vankant (W)	Datering av yttersta årsring i provet	Beräknat Fällningsår E(Efter) V(vinterhalv-året)	Enhetliga dendrokronologiska prover 61xxx Enligt uppdragsgivarens förslag. Ingen eller låg korrelation => ej
61900	690	Tall	101	Sp 43, W	1658	V 1658/59	710+711+712+713+*
61901	2293	Tall	144	Sp 64, W	1654	V 1654/55	683+687+689
61902	2294	Tall	145	Sp 61, W	1653	V 1653/54	683+687+689
61903	2295	Tall	145	Sp 75, W	1653	V 1653/54	(Ej 688+687+689)
61904	2296	Tall	136	Sp 58, W	1654	V 1654/55	
61905	2297	Tall	141	Sp 72, W	1654	V 1654/55	
61906	2298	Tall	133;3	Sp 76, W	1654	V 1654/55	*
61907	2299	Tall	95	Sp 45, W	1649	V 1649/50	688+690+691
61908	2300	Tall	90	Sp 49, W	1649	V 1649/50	(Ej 688+690+691) +*
61909	2301	Tall	78	Sp 42, W	1649	V 1649/50	688+690+691
61910	2302	Tall	137	Sp 63, W	1654	V 1654/55	

*Enligt uppdragsgivarens förslag testas korrelationen mellan proverna ovan mot 64142-64145 vid god korrelation har en Asterix angetts.

Kommentarer till ovanstående resultat

Proverna har en mestadels god passning till varandra undantaget prov 61903 som har bäst passning mot prover från Uranäs. De övriga korrelerar bäst med kronologier i triangel-området Västervik, Vimmerby, Oskarshamn. Angivelsen skall inte ses som exakta, utan en ungefärlig anvisning för tillväxtort.

Dateringarna har i samtliga fall blivit säsongsexakt, tack vare provernas goda beskaffenhet. Dess relation till tidigare undersökning överlämnar jag till uppdragsgivaren att utvärdera.

Trädens egenålder kan lätt beräknas genom att addera 15 ± 10 år på antalet uppmätta årsringar, samtliga prov uppvisar märke.

Beskrivning av tabellen ovan

”Dendronummer”, är en unik identitet för varje prov hanterade på laboratoriet.

”Antal år”, årsringar som är analyserade i vissa fall har det inte varit möjligt att mäta årsringsbredden, då har årsringarna räknats, vilket har markerats med ”+n”.

I samma kolumn förekommer någon gång noteringen ”ew” eller ”lw” dessa termer härrör från engelskans early wood (vårved) och late wood (sommarved) och beskriver graden av den yngsta/sista årsringens utveckling. Detta indikerar att virket är avverkat på sommaren.

”splint, vankant, bark” indikerar hur många årsringar som saknas i provet. Förutsatt att provet går att datera och man har vankant eller bark i provet så får man en årsexakt datering (extrema undantag finns). ”nära vankant” uppges när det finns indikationer om detta, till exempel i fältanteckningar eller om en sågskiva följer en naturlig kurvatur i rundvirket. Om vankant (den rundade avslutningen av virket där barken har försvunnit) saknas och splinten syns kan man beräkna fällningsåret med hjälp av splintstatistiken för olika trädslag och förhållanden. Vanligtvis används 17 ± 7 år på ek och en mer varierad bild på tall med en maximal variation på ± 20 år. Saknas splinten (”ej sp”) anges en så kallad ”efterdatering” (*terminus post quem*). Virket får då en äldsta möjliga datering. Teoretiskt kan virket vara hur ungt som helst men mer troligt handlar det om upptill några tiotal år senare avverkning än angivna efterdatering. Detta diskuteras vanligtvis i rapporten.

”Datering av yttersta årsring i provet”, är alltid årsexakt vid en datering. Om provet inte kan korsdateras med en daterad dendrokronologisk serie anges ”ej datering”. Detta uppträder oftast vid ett litet årsringsantal (unga/snabbvuxna/kraftigt nedbrutna träd), udda trädslag (i Sverige är ek och tall bäst), för få prover från den undersökta konstruktionen, störd tillväxt etc.

”Beräknat fällningsår” här görs en beräkning utifrån dateringen av den yttersta årsringen i provet och hur många årsringar som beräknas saknas i provet. Felmarginalen som anges täcker mer än 95 procent av provena. Finns barken eller vankanten kvar på provet ges dateringen påföljande vinterhalvår om inga andra noteringar har gjorts. Vinterhalvåret avser trädets viloperiod så att ingen årsringsbildning sker i stamvirket, viloperioden påbörjas normalt i augusti och pågår till maj söder om Norrlandsgränsen (ungefär Dalälven). Stamvirkets viloperiod blir succesivt längre mot fjällens trädgräns.

I kolumnen längst till höger har provena relation till andra specifika prover noterats.

Faktura framställs senare av Lunds Universitet.

Mätresultaten kommer att bevaras på laboratoriet och utnyttjas i universitetets forskning.

Referens:

Hans Linderson, Nationella Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, Lunds universitet, rapport nr 2013:27

Proverna kommer att ingå i RAÄ´s arkiv och förvaltas av laboratoriet

Med hälsning och önskan om fortsatt samarbete

Hans Linderson, Laboratorieföreståndare

Lunds Universitet

Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, Sölvegatan 12, 223 62 Lund

E-post: Hans.Linderson@geol.lu.se

Tel: 046-2227891